

2015-08-10

Utredningsrapport

på förslag om framtida skolstruktur

inom Östhammars upptagningsområde

Stockholm 2015-08-10

HRM Affärsutveckling AB

Kompetensområdet "Världens Bästa Skola"

Innehåll

• Inledning – uppdraget.....	sid 3
• Rapportens struktur	sid 4
• Använd metod	sid 5
• Rapportens insamlade data	sid 7
• Sammanfattning utredningsrapporten	sid 7
• De tre skolorna i Östhammars tätort.....	sid 8
• Edsskolan.....	sid 9
• Kristinelundskolan	sid 18
• Frösåkersskolan.....	sid 27
• Slutsatser	sid 37
• Avslutning.....	sid 38
• Referenser.....	sid 40

Inledning – uppdraget

Östhammars kommuns Barn- och utbildningsnämnd arbetar för närvarande med *planeringen av en framtida skolstruktur för elever inom Östhammars upptagningsområde*. En framtida skolstruktur som innebär att titta framåt på flera års sikt – ur barnets/elevens, det pedagogiska, organisatoriska men också det ekonomiska perspektivet. Allt för att skapa de bästa av förutsättningar för en framgångsrik och effektiv skola i Östhammars kommun, för varje barn och elev, varje dag.

Barn- och utbildningsnämnden beslutade den 21 april 2015 att en *utredning skall göras på ett* (1) av de tidigare (fyra) framlagda förslagen, nämligen förslaget:

- att Kristinelundskolan blir en F-3 skola (idag F-6),
- att Edsskolan blir en F-3 skola (idag F-6) samt
- att en ny skola (*nya Frösåkersskolan*) skall byggas för årskurserna 4-9 i Östhammar (idag 7-9).

Att genomföra en *utredning* innebär inte "bara" att samla och läsa in fakta, materiel och intervjuunderlag från olika personer, utan också att lägga ett begripligt pussel av de spridda pusselbitar vi har – att sammanställa och göra greppbart, för kloka långsiktigt hållbara beslut i Östhammar – för barn och elever. Framför allt handlar en utredning om att se vad detta pussel visar och berättar om framtida insatser och utfall, för en framgångsrik skola och utbildning – för varje barn och elev, varje dag – i Östhammars kommun.

I dess förlängning ser vi att denna utrednings kommande beslut och arbetsinsatser kommer att ge Östhammar en än mer framgångsrik skola, för dess elever, vårdnadshavare och medarbetare. Med ständigt förbättrade resultat och ökad nöjdhet på alla nivåer i organisationen. Allt i ett utvecklande arbete – tillsammans.

Utredningen ska enligt uppdraget innehålla en *konsekvensanalys* och ha ett tydligt *barnperspektiv*. Utredningen ska dessutom innehålla följande delar:

- *pedagogiska* aspekter
- *organisatoriska* aspekter
- *ekonomiska* aspekter

Utredningen har tittat på dessa ovanstående perspektiv och aspekter utifrån det framtagna förslaget om en tänkt framtida skolstruktur. Vi har valt att visa på både styrkor/möjligheter och svagheter/hot för de olika perspektiven och aspekterna, samt kommenterat desamma.

Att inta ett *barnperspektiv* innebär för oss att vi särskilt belyser barnets eget perspektiv, hur barnet kan komma att beröras av och utvecklas i det framlagda förslaget. FNs konvention om barnets rättigheter är en del att beakta, inte minst artikel 3 "Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn."¹

Med *pedagogiska aspekter* menar vi bl a möjligheter för olika undervisningsmetoder och barns sätt att lära, att skapa ett mer tillgängligt lärande för eleverna med en inkluderande

¹ Unicef Barnkonventionen, unicef.se/barnkonventionen

undervisning, där alla elevers lärande optimeras. Vi tittar också på rapporter och pedagogiska resultat från Skolverket, Skolinspektionen och Östhammars kommuns utbildningsförvaltning.

Med *organisatoriska aspekter* menar vi bl a möjligheter att ha tillgång till olika och specifika lärmiljöer och arbetsmiljöer, att ha möjlighet till olika och flexibla organiseringar av medarbetare, arbetslag och ämneslag samt elever och elevgrupper, för att skapa en framgångsrik och effektiv skola.

Med *ekonomiska aspekter* menar vi att i grova drag titta på hur de ekonomiska genomslagen skulle kunna se ut enligt det framlagda förslaget, på kort och på lång sikt samt kring dess flexibilitet och möjlighet till kontroll och styrning.

Rapporten är till sin karaktär mer generell än specifik, då arbetet med detaljer och specifikationer behöver tas fram internt först efter fattade beslut och inriktningar, t ex för kommande om- och nybyggnationer. Helhet, struktur och långsiktig hållbarhet har varit viktiga utgångspunkter i vårt arbete. Allt kopplat till de interna underlag från Östhammar som vi tagit del av samt till nationell skolforskning och beprövade erfarenheter från kommuner, skolchefer, skolledare och lärare runt om i Sverige.

Vi, HRM Affärsutveckling AB, tackar Östhammars kommun för förtroendet och det är med stort intresse och ödmjukhet som vi närmat oss och genomfört utredningsuppdraget. Vi vet att det självklart inte bara finns *ett* svar och *en* sanning i en utredning, utan denna rapport ska visa de bilder och konsekvenser vi sett och har analyserat. Vi är också medvetna om att det framlagda förslaget fortfarande är en relativt grov skiss, som efter fortsatta beslut behöver specificeras mer i detalj, för att kunna realiseras på ett långsiktigt hållbart sätt – för barnens/elevernas bästa.

Sammanfattningsvis ska utredningen, på det framlagda förslaget, innehålla en *konsekvensanalys* och ha ett tydligt *barnperspektiv* samt titta på aspekterna pedagogik, organisation och ekonomi. Detta på *ett* (1) av de tidigare framlagda förslagen:

- att Kristinelundsskolan (idag F-6) blir en F-3 skola,
- att Edsskolan (idag F-6) blir en F-3 skola samt
- att en *ny skola* (nya Frösåkersskolan) skall byggas för åk 4-9 i Östhammar (idag 7-9).

Rapportens struktur

Utredningsarbetet är ett direkt uppdrag från Barn- och utbildningsnämnden i Östhammar och rapporten är i första hand skriven för Barn- och utbildningsnämnden och utbildningsförvaltningens tjänstemän, men kan givetvis läsas för alla intresserade. Vår ambition har varit att rapporten ska vara lätt att läsa och förstå och det ska gå utmärkt att hoppa mellan rapportens olika rubriceringar.

Utredningsrapporten ger inledningsvis viss bakgrundsinformation (vad, varför, hur) för att skapa förståelse för läsaren. Därefter tittar vi in på respektive berörd skola utifrån nuläget 2015 och ett antal perspektiv, aspekter och konsekvensanalyser ur olika synvinklar. Avslutningsvis dras ett antal slutsatser, utifrån det givna utredningsuppdraget.

Rapporten är tänkt att sedan ligga till grund för Barn- och utbildningsnämndens kommande långsiktiga beslut och arbete, på det framlagda förslaget.²

Använd metod

Vår arbetsmodell för utredningar vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och bygger på arbetspsykolog och universitetslärare Jan-Axel Kyléns s.k. 7-stegsmodell. En modell för effektiva och framgångsrika utredningar, som i korta drag delas in i nedanstående moment:

- Uppdrag
 1. Bakgrund – för att klargöra fokus i utredningen
 2. Inriktning – för att styra upp arbetet
- Råjobb
 3. Detaljplanering – för att hitta rätt
 4. Insamling – för att spegla verkligheten
 5. Sammanställning – för att få överblick
- Resultat
 6. Analys och konsekvensbeskrivning – för att tolka och förstå
 7. Slutsats – för att få fram beslut
- Avslut
 - För att knyta säcken

Under utredningsarbetet har vi följt respektive steg, som mer i detalj ser ut som:

1. Uppdrag

Steg 1 ”uppdrag” består av *bakgrund* och *inriktning* och i detta första steg har vi fått fram och tydliggjort förutsättningarna och preciserat det som är själva anledningen till utredningen. Här har identifierats och avgränsats det som ska utredas. *Bakgrunden* har längre fram i arbetet följts upp i *slutsatserna*.

2. Råjobb

I det s.k. råjobbet har *detaljplaneringen* av arbetet skett. *Insamling* av data och information för det vidare arbetet med att analysera och *sammanställa* har gjorts. Östhammars kommun har på olika sätt bidragit med materiel som synpunkter från medborgardialogmöten/kvalitetsdialoger, budgetfördelningsmodell, prognoser över barn- och elevantal, internhyror och kostnader per skolenhet, medarbetarnas SWOT-analyser mm. Vi har också tagit del av olika underlag från Skolverket och Skolinspektionen samt andra kommuner i landet som genomfört liknande utredningar (skolstrukturarbeten).

Där *intervjuer och samtal* genomförts har dessa haft flera syften:

- Att få en aktuell bild av den *upplevda* organisationen och det förslag (Kristinelundskolan åk F-3, Edsskolan åk F-3, ny skola åk 4-9) som lagts fram.
- Att höra ledningens och medarbetares *syn på* det framlagda förslaget. Detta har också skett i de genomförda SWOT-analyserna³ på varje skola. Föräldrar har gett sin syn på förslaget i de s.k. Dialogturnéerna.⁴

² Dokument Barn- och Utbildningsnämnden, BUN20141113P.docx

³ SWOT = Strength, Weakness, Opportunity, Threat, en analysmodell för att väga svagheter och styrkor

- Att skapa en tidig förankring och kommunikation av hela den eventuellt kommande förändringsprocessen hos organisationens intressenter.

Råjobbet ska ge en god överblick inför det kommande konsekvensanalysarbetet.

3. Resultat

Resultaten av utredningen innehåller analyser (konsekvensanalys) av underlaget. Det är i analysen vi trängt in i materialet och tolkat de data och underlag vi har tagit del av, både förnuftsmässigt och känslomässigt, samtidigt som vi tillför egna kunskaper och erfarenheter.

Huvudfokus har legat på *barnperspektivet* samt de:

- *pedagogiska* aspekterna och konsekvenserna
- *organisatoriska* aspekterna och konsekvenserna
- *ekonomiska* aspekterna och konsekvenserna

Efter analysen har vi gått vidare till det sista steget, *slutsatserna*. Det är här vi prövat om vårt material varit tillräckligt för att genomföra uppdragets uppgifter. Inte minst mot olika ramar, effekter, "omgivningens tidigare input", långsiktig hållbarhet och konsekvenser i förslaget.

4. Avslut

Som avslut på uppdraget har utredningsmaterialet överlämnats till Östhammars kommuns barn- och utbildningsförvaltning *måndagen den 10 augusti 2015*.

Efter avslutat uppdrag sker en gemensam utvärdering av uppdraget i sig samt en diskussion om ett eventuellt kompletterande arbete.

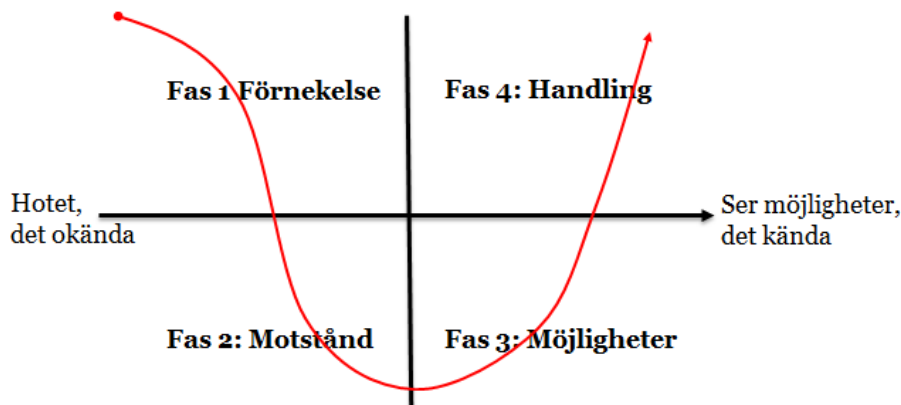
Enligt uppdrag sker *eventuellt* också en presentation på Barn- och utbildningsnämndens sammanträde torsdagen 10 september 2015.

Vi vill här passa på att betona vikten av att det i en eventuellt kommande *förändringsfas* behövs en stor medvetenhet kring förändringsarbetets processer, både på respektive skola, centralt på förvaltningen samt med elever och föräldrar. Detta innebär bland annat att samtliga involverade görs medvetna om och engagerade i de processer, som ryms inom ramen för en långsiktig positiv förändring och förändringsarbete.

Utifrån modellen "förändringens fyra rum" (en teori om förändring, utveckling och stabilitet)⁵ vet vi att människor och organisationer genomgår olika faser olika fort, i ett förändringsarbete. Medvetenheten om detta, samt kompetensen att agera sunt och klokt, kommer att påverka Östhammars kommande förändringsarbete, utifrån de beslut som fattas.

⁴ Gällde den första versionen av förslaget, där nedläggningar fanns med. Ej aktuellt i detta förslag.

⁵ Förändringsmodellen Förändringens fyra rum, www.forandringensfyraryrum.se

Hur förändringar ter sig för människor, Förändringens fyra rum

Rapportens insamlade data

För att skapa oss en bild av de berörda skolorna har vi tagit del av en mängd underlag. Detta har varit allt från aktuella brukarundersökningar (bl a Skolinspektionens skolenkäter), medarbetarenkäter och kvalitetsdialoger (med 45 inkomna synpunkter) till Skolinspektionsrapporter och olika data och statistik från Skolverket och från Barn- och utbildningsförvaltningen.

Utöver detta har vi haft kontakter och fört dialog med ett antal nyckelpersoner på förvaltningen och på de tre aktuella skolorna, men också med erfarna skolchefer och skolledare som genomfört motsvarande uppdrag runt om i landet.

Vi har också läst och tagit del av andra liknande arbeten och utredningsrapporter som gjorts i svenska kommuner de senaste åren.

Avslutningsvis har vi gått igenom Östhammars vision och fullmäktiges mål där vi bl a kan läsa att det "finns en djup förståelse för samhällets olika viljor och vi arbetar tillsammans för att hitta goda lösningar på uppkomna problem. All utveckling i Östhammars kommun sker utifrån lokala perspektiv med hänsyn tagen till helheten. Det goda samspelet mellan helhet och mångfald bildar grunden för god ekonomisk hushållning i Östhammars kommun."

Sammanfattning utredningsrapporten

Att som förslaget anger omstrukturera tre skolor påverkar inte bara de enskilda skolorna – Edsskolan, Kristinelundskolan och Frösåkersskolan – utan också övriga skolor och förskolor i Östhammar, på kort och på lång sikt. Barn, familjer och personal berörs på olika sätt, när Edsskolan och Kristinelundskolan föreslås bli F-3 skolor, från att idag vara F-6 skolor och Frösåkersskolan som föreslås byggas om och spänna över åk 4-9 från dagens åk 7-9. Även pedagogiken, ekonomin och organiseringen på skolorna och förvaltningen centralt kommer att bli föremål för analys, bearbetning och uppföljning över tid.

En mycket viktig faktor är att möta upp eventuell oro och osäkerhet, från ex v barn och föräldrar, i tät dialog och kommunikation. Det skapar förtroende och tillit vilket ger framgång.

Edsskolan och Kristinelundskolan ”skalas ner” till att arbeta med de yngsta åren åk F-3, vilket vi ser kan fungera väl om förarbete, planering och kommunikation fungerar tillfredställande. Fokus läggs på dessa yngre åldrar och kompetensen kan stärkas och höjas. Fritidshemmen får nya möjligheter.

För Frösåkersskolan innebär förslaget en större utmaning, inte bara i att fler och yngre elever kommer att finnas på plats än idag, utan också i att en nybyggnation är föreslagen. En byggnation som kommer att flerdubbla antalet elever och personal. Även här menar vi att avgörande faktorer för framgång är ett gediget förarbete med analyser, ett medskapande arbete samt en mycket god kommunikation internt på skolan och förvaltningen samt med föräldrarna.

Vi ser förslaget som fullt rimligt att bygga en ny Frösåkersskola och genomföra arbetet klokt, med byggnationen och en ny skola internt, så kan Frösåkersskolan inom några år komma att ha höjt nivån på elevernas utbildning, kunskapsresultat och nöjdhet. Inte minst den nya möjligheten för eleverna från åk 4 att ha tillgång till ämneslärare kommer att påverka deras kunskapsresultat i positiv riktning.

Ledord i detta kommande arbete är:

- kommunikation, kommunikation, kommunikation
- medskapande
- långsiktig hållbarhet
- god controlling på resurser
- att ting tar tid

Till sist vill vi trycka på att forskning visar att elevernas framgångar och goda kunskapsresultat påverkas av lärarna, skolledarna, deras kompetens och täta samverkan med varandra och med elever och vårdnadshavare. Bedriver man därtill ett systematiskt kvalitetsarbete och har ändamålsenliga lokaler så uppfyller man syftet med utbildningen.⁶

De tre skolorna i Östhammars tätort

Edsskolan, Kristinelundskolan och Frösåkersskolan är de tre skolor som är berörda i utredningen. I förslaget ingår att:

- att Edsskolan blir en F-3 skola (idag F-6),
- att Kristinelundskolan blir en F-3 skola (idag F-6) samt
- att en ny skola (nya Frösåkersskolan) byggs för årskurserna 4-9 i Östhammars tätort (idag 7-9).

Förslaget berör, på olika sätt, i dagsläget ca 660 elever och ca 90 medarbetare. Lokalerna på Edsskolan och Kristinelund blir troligen orörda till en början, medan Frösåkersskolan byggs om till en ny flexibel skola med utrymme för upp till 650 elever på sikt.

Edsskolans elevantal förändras från dagens 285 till 160 och personalgruppen minskas i motsvarande grad.

⁶ Skolinspektionen, www.skolinspektionen.se/sv/Rad-och-vagledning/Framgang-i-undervisningen/

För *Kristinelundskolan* gäller en liknande minskning av elever, från dagens 155 till 90 och personalgruppen minskas i relation till det.

Nya Frösåkersskolan genomgår den största förändringen och här är *förändringsledning*, *medskapande* och *kommunikation* avgörande för framgång och effektivitet. Förutom att årskursspannet vidgas från 7-9 till 4-9, beräknas elevantalet öka från dagens 230 till 440 det första året. Därtill har vi en pågående/avslutande byggnation och en delvis ny personalgrupp. Detta kräver god planering, framförhållning och klokskap från ledningens sida.

Överblickskarta på de tre skolorna (Eniro)

Edsskolan

Utifrån det vi läst, sett och hört presenterar vi här under en *nulägesbild av Edsskolan*. Vi lämnar också vår *konsekvensanalys på det framlagda förslaget* för Edsskolan, med barnperspektivet med oss.

Förslaget är att Edsskolan struktureras om från att idag vara en F-6 skola till att bli en F-3 skola.

De rubriker vi presenterar för *Edsskolan* är:

- Allmänt om Edsskolan
- Pedagogiska resultat
- Brukarundersökningar (elever, föräldrar)
- Medarbetarenkäter
- Organisation
- Ekonomi
- Framlagt förslag
- Konsekvensanalys på förslaget
- Slutsatser

Allmänt om Edsskolan

Edsskolan ligger i Östhammars tätort och är idag en F-6 skola med cirka 285 elever varav 32 elever i förskoleklass (våren 2015). Skolan har fritidshem.

Skolan har två paralleller med mellan 18-24 elever per klass (1-6).

Man har (läsåret 2014/2015) en lärartäthet på 15 elever per lärare (heltidstjänst), vilket är högre än kommunen i stort (11,3) samt för riket (12,1).⁷

Lokalmässigt är Edsskolan den skola av de tre utredda där man är mest trångbodd (11,9 kvm/elev).

Man använder sig ofta av utemiljön runt skolan. Musik och bild är ämnen man satsar på, bl a genom vårkonserter, sångsamlingar och gemensamma bildprojekt.

På skolan finns en kompisgrupp där personal från skolan och fritidshemmet ingår samt elever från klasserna 3-6.

Edsskolan

Pedagogiska resultat

Skolans huvuduppgift är att låta alla barn och elever inhämta och utveckla kunskaper och värden samt att främja deras utveckling och lärande.⁸ Det framlagda förslaget har detta att förhålla sig till.

⁷ Skolblad Edsskolan Skolverket

Här under tittar vi på några aktuella ”pedagogiska delar” för Edsskolan.

Nationella prov

Nationella prov, s.k. ämnesprov, ges i grundskolans årskurs 3, 6 och 9.

Här har vi helt översiktligt tittat på de nationella proven från läsåret 2013/2014, för åk 3 och åk 6.

Edsskolans elever åk 3 presterade då bättre på samtliga moment i matematik och svenska jämfört med riket i stort.

Ämne	Delprov	Totalt i urvalet		Totalt riket
		Antal elever	Andel (%) som nått krävnivån av samtl. elever	Andel (%) som nått krävnivån av samtl. elever
Matematik	Muntlig kommunikation	42	97,6	93,8
Matematik	Överslagsräkning, huvudräkning	42	88,1	88,0
Matematik	Mönster i talföljder, geometriska mönster	42	100,0	94,1
Matematik	Positionssystemet, enkla problem	42	100,0	93,1
Matematik	Mätning längd, proportionella samband	42	83,3	71,6
Matematik	Symmetri, skriftliga räknemetoder	42	92,9	82,0
Matematik	Huvudräkning, förståelse för räknesätten	42	100,0	91,0
Svenska	Tala: muntlig uppgift	42	100,0	97,9
Svenska	Läsa: berättande text	42	100,0	94,4
Svenska	Läsa: faktatext	42	100,0	91,8
Svenska	Läsa: enskild högläsning	42	100,0	94,4
Svenska	Läsa: enskilt textsamtal	42	100,0	97,5
Svenska	Skriva: berättande text	42	97,6	90,3
Svenska	Skriva: stavning och interpunktion	42	97,6	89,7
Svenska	Skriva: faktatext	42	100,0	86,2

Data över Edsskolans nationella prov åk 3 2014, från Skolverkets databas SIRIS

Även Edsskolans elever i åk 6 presterade bättre i samtliga ämnen (matematik, svenska, engelska och NO) förutom i SO (Religionskunskap), jämfört med riket i stort.

Eleverna (2014) gör således goda pedagogiska resultat.⁹

Skolinspektionen

Skolinspektionen är en statlig myndighet som bl a granskar skolor och har tillsynsansvar för skola, vuxenutbildning, fritidshem, förskola och annan pedagogisk verksamhet. Målet är en god utbildning i en trygg miljö.

Vi har valt att titta på några enkäter (”Skolenkäten”) som Skolinspektionen genomfört på Edsskolan 2015 (elever, vårdnadshavare, personal). De sammanfattas här under.¹⁰

Kundnöjdhet (brukarundersökningar)

⁸ Skollagen, www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Skollag-2010800_sfs-2010-800/

⁹ Skolverket SIRIS, siris.skolverket.se/siris/f?p=SIRIS:59:0::NO::

¹⁰ Skolinspektionen, www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/

Det vi kallar kunder/brukare inom skolan är eleverna och föräldrarna (vårdnadshavarna). Utöver att i vardagen föra dialog med både elever och föräldrar genomförs s.k. brukarundersökningar kontinuerligt, av kommunens huvudman och av statens Skolinspektion. I dessa ges föräldrar och elever möjlighet att värdera och tycka till om skolan ur flera aspekter.

Vi har valt att titta på några enkäter som Skolinspektionen genomförde 2015 på Edsskolan (elever, vårdnadshavare samt personal). Skolenkäten genomförs med alla skolor i landet under en tvåårsperiod. Enkäten är ett viktigt underlag i Skolinspektionens arbete med att granska landets skolor.

Vi sammanfattar här under kort respektive enkät som genomfördes 2015.

För *Vårdnadshavare Förskoleklass* (7 st. respondenter) ser vi att samtliga ställda frågor ger lägre resultat än Östhammars kommun och i riket. Detta kan visa på flera utvecklingsmöjligheter för förskoleklassen på Edsskolan framöver, men också i kommunen i stort.

För *Vårdnadshavare Grundskolan* (62 st. respondenter) ser vi att föräldrarna på i stort sett samtliga frågor är mer nöjda än Östhammars kommun i stort och även jämfört med de som deltog i landet. Kring Elevhälsan går svaren i annan riktning.

I enkäten *Elever Grundskolan åk 5* (36 st. respondenter, 80 %) svarar man mer positivt än Östhammars kommun och riket på samtliga frågor. Kring Elevhälsan kan vi se att svaret ligger mer i linje med Östhammar och riket.

I enkäten *Pedagogisk personal* (13 av 19 st. respondenter, 68 %) kan vi se att majoriteten av frågorna besvaras mer positivt än i Östhammars kommun och riket. När det gäller *bedömning och betygsättning* samt *rutiner* finns förbättringsområden att göra.

Vi drar slutsatsen att både elever och föräldrar i åk 5 samt personalen (våren 2015) är nöjda med Edsskolan och den verksamhet som bedrivs där. Det finns också utmaningar inom områden som Förskoleklassen, Elevhälsan, bedömning och betygssättning samt kring rutiner.

SALSA

”SALSA står för Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala SambandsAnalyser och presenterar skolors resultat (åk 9) efter att viss hänsyn tagits till elevsammansättningen. SALSA ger en mer nyanserad bild av skolors betygsresultat, än enbart genom att publicera faktiska betygsresultat.” SALSA är en modell som jämför skolors betygsresultat och räknas fram genom att de faktiska betygsresultaten sätts i relation till ett antal bakgrundsfaktorer, som föräldrarnas utbildningsnivå och fördelningen pojkar/flickor samt andelen nyinvandrade elever.

För Edsskolans del är SALSA inte aktuellt då det är en F-6 skola.

Organisation

Edsskolan har idag två paralleller med mellan 18-24 elever per klass. Lärartätheten i Sverige var hösten 2014 12,1 elever per lärare (heltidstjänst) och på Edsskolan var lärartätheten 15 elever/lärare.

Skolan leds av rektor, som från hösten 2015 också ansvarar för en annan skola (Snesslinge). Förutom pedagogisk personal finns också ett antal övriga *deltidstjänster* arbetar på skolan (administratör, vaktmästare, studie-/yrkesvägledare och Elevhälsopersonal).

På Edsskolan har man organiserat sig i arbetslag per skolform, d.v.s. förskoleklassen, lågstadiet, mellanstadiet och fritids för sig.

Ekonomi

Under åren 2013-2015 har Edsskolan omsatt ca 13-15 Mkr och har också hållit sin budget väl under dessa år. Omsättningen är fördelad på skolan (65 %) och fritids (35 %).

En skolas avgjort största kostnad ligger i personal och lokal. På Edsskolan är lärartätheten relativt hög, vilket ökar kostnaderna, å andra sidan bor man trångt vilket gör att lokalhyran är relativt låg.

Framlagt förslag

Det förslag som utredningen tittat på handlar om att Edsskolan går från att vara en F-6 skola till att bli en F-3 skola.

Det innebär, utan att andra förändringar görs, att Edsskolan minskar antalet elever och personal samt behåller lokalerna som de är.

Konsekvensanalys Edsskolan: från en F-6 skola till en F-3 skola

Här under har vi lyft fram de perspektiv och aspekter som utredningen ska titta på, i ett nytt läge för Edsskolan F-3. Vi har valt att i analysen titta på styrkor/möjligheter, svagheter/hot samt lämnat våra egna kommentarer. Konsekvensanalyserna bygger på referenser från andra liknande arbeten och utredningsrapporter som gjorts i svenska kommuner de senaste åren, från Skolinspektionen och Skolverket, lokala SWOT-analyser av medarbetare på skolorna, dialogseminarier med vårdnadshavare, från samtal med erfarna skolchefer, skolledare och lärare samt våra egna erfarenheter.

Barnperspektivet	Styrkor/möjligheter	Svagheter/hot	Kommentar
Minskat elevantal	Ökade möjligheter till fokus på individen. Ökad trygghet. Färre konflikter. Den lilla skolans	Att vara "annorlunda" kan vara svårare i en liten skola med få elever. Mindre "spännvidd" med faddersystemen	En möjlig positiv väg framöver i tid är att låta förskolebarn finnas i Edsskolans lokaler. Att flera åldrar umgås och samverkar kan

	fördelar. Fler och större ytor, bl a kan fritids få egna utrymmen. Ökade möjligheter att ta emot elever, t ex från Snesslinge.	(F-3). Färre personella resurser. Färre specialresurser.	generera positiva resultat och nöjdhet för alla parter. Röda tråden. Personalen och dess kompetens är här avgörande. Om inga särskilda insatser görs eller händelser sker, ser vi ett scenario att Edsskolan som en F-3 skola kommer att ha ca 145-155 elever under överskådlig tid.
Minskat åldersspann (från åk F-6 till F-3)	Stärka och höja förskoleklassens roll och kompetens. Ökad trygghet med barn i samma åldersspann. Fokusera på de yngre barnens baskunskaper som t ex läsning. Utöka samarbetet med Frösåkersskolan (4-9). <i>Eleverna i åk 4-6 behöver i ett nytt läge (när de går på Frösåkersskolan) inte bege sig iväg till Frösåkersskolan för att ha en del lektioner.</i>	Minskade möjligheter att se upp till och lära av äldre elever. Ett tidigare skolbyte för eleverna (åk 4) kan oroa.	
Skolvägen	För barnen i åk 4-6 blir det en kort väg att ta sig till Frösåkersskolan, jämfört med tidigare Edsskolan.		Viktigt att i åk 3 förbereda att ta sig till annan skola i åk 4.

Skolbussar	Som vi ser det, ingen förändring jämfört med idag.	Som vi ser det, ingen förändring jämfört med idag.	
Pedagogisk aspekt	Styrkor/möjligheter	Svagheter/hot	Kommentar
Minskad personalstyrka och färre pedagoger Pedagoger enbart för åk F-3	Möjlighet att skapa en liten, effektiv och stabil personalgrupp. Fortsatt arbete med två paralleller ger goda samarbetsförutsättningar och utnyttjande av kompetenser för eleverna F-3. Specialisering mot F-3 för skola och fritids. Mer lokalutrymme att använda och få det mindre "trångbott" än idag.	Sårbart med färre anställda. Mindre flexibelt med resurser. Färre specialkompetenser på plats. Svårrekryterat till en mindre skola. Svårare att arbeta effektivt med ett kollegialt lärande och kunskaps-/kompetensdelning på en liten skola.	Genom att över tid attrahera fler F-3 elever kan personalstyrkan och kompetensen för elever i F-3 utökas. Att eventuellt också låta förskolebarn ta plats i Edsskolan kan man stärka den röda tråden Förskolan-åk 3, vilket kan ge goda pedagogiska och sociala effekter för barnen på Edsskolan.
Organisatorisk aspekt	Styrkor/möjligheter	Svagheter/hot	Kommentar
Organisering F-3	En "specialisering" kan ske för dessa yngre år (F-3). Med färre pedagoger blir planering och samarbete enklare. Sammanföra arbetslag med lärare och fritidspedagoger, d.v.s.	Den röda tråden (F-6/F-9) blir mindre.	All form av dialog och samarbete mellan medarbetare på skolan kräver att ledningen arbetar med gruppers gemenskap och utveckling. En idé för

	integrera kompetenserna F-3/fritids.		framtiden kan vara att låta Edsskolan och nya Frösåkersskolan bilda <i>en</i> skolenhet, med olika byggnader och med en skolledning. En inte helt ovanlig lösning i Sverige (åk F-9).
Lokaliteter	Den nya skollagen ställer krav på de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Detta ges nu inte minst eleverna i åk 4-6, som kommer att gå på <i>nya</i> Frösåkersskolan. Om lokalytorna behålls ges både elever, lärare, skola och fritids bättre rumsliga förhållanden. Möjlighet att rusta upp och renovera för åldrarna F-3, för fritids samt arbetslagens och lärarnas arbetsrum. Mindre elevgrupper i matsalen ger en lugnare och mindre stressig miljö.	Kostnaderna för överkapacitet av lokaler åter upp eventuella ekonomiska överskott eller balanser. Att bygga/rusta upp fritidslokaler kräver investeringar.	Underkapacitet idag, eventuell överkapacitet framöver? För att klara ekonomin kan man behöva ställa av lokaler och/eller låta andra verksamheter utnyttja dessa
Ekonomisk aspekt	Styrkor/möjligheter	Svagheter/hot	Kommentar
Minskat elevantal Färre antal anställda Samma lokaler och	En mindre skolas budget och ekonomi är enklare att hantera.	Med en mindre ekonomi och skola kan möjligheterna att vara flexibel med	Genom olika samarbeten mellan skolorna i Östhammars tätort

byggnader som tidigare	Snabbare beslutsgångar.	budget/ekonomi minskas. Beslutsgångarna kan "fastna" hos för få/samma personer. Kan bli svårare att ha tillgång till olika resurser, t ex en del lärarkategorier, utrustning och, materiel. Ombyggnationer kan komma att behöva göras, vilket kräver ekonomi/investeringar.	kan man lösa uppkomna utmaningar och återkommande aktiviteter, t ex Edsskolan och Frösåkersskolan. I ett scenario att 80 st. 4-6-elever kommer att gå på annan skola krymper den ekonomiska tilldelningen med ca 3 700 tkr/år (beräknat på en tilldelning om 46 tkr/elev/år). Detta måste hanteras personal- och lokalmässigt, men också organisatoriskt.
Mat/matsal	Lugnare matsalsmiljö.		

Slutsatser Edsskolan

Utifrån beaktandet av *barnens perspektiv* samt aspekterna *pedagogik, organisation* och *ekonomi* är vår *slutsats* kring det framlagda förslaget att det är fullt möjligt att genomföra.

Att omstrukturera Edsskolan till en F-3 skola lär ur *barnens perspektiv* inte påverka deras kunskapsresultat eller trygghet i negativ riktning. Vi vet att en elevs och en skolas resultat i första hand beror på läraren och skolledningen samt deras goda samverkan. De delar som påverkas och som behöver bearbetas är att fokusera på en F-3 skola, en minskad budget, en minskad elev- och personalstyrka samt befintliga lokaler på skolan. Kring lokaler kan man tänka på flera sätt, allt ifrån att samverka mer med ex v Frösåkersskolan till att ställa av lokaler eller tänka helt nytt kring lokalanvändandet.

En annan del att arbeta vidare med är att lägga fokus på att höja kompetens och nivå på förskoleklassen, dess utveckling och koppling till åk 1.

Till sist vill vi trycka på att forskning visar att elevernas framgångar och goda kunskapsresultat påverkas av lärarna, skolledarna, deras kompetens och täta samverkan med varandra och med

elever och vårdnadshavare. Bedriver man dessutom ett systematiskt kvalitetsarbete och har ändamålsenliga lokaler så uppfyller man syftet med en god utbildning.¹¹

Med detta sagt vill vi visa på att det är *hur* Edsskolan framöver väljer att hantera och organisera "insidan" på skolan som framöver avgör elevernas nöjdhet och kunskapsresultat. Allt med lärarna, skolledarna, huvudmannen, elever och föräldrar i samverkan. Ett av de viktigaste ledorden är *kommunikation* – med varandra, med elever och föräldrar – i förändringsprocesserna.¹²

Kristinelundskolan

Utifrån det vi läst, sett och hört presenterar vi här under en *nulägesbild av Kristinelundskolan*. Vi lämnar också vår *konsekvensanalys på det framlagda förslaget* för Kristinelundskolan, med barnperspektivet med oss.

Förslaget är att Kristinelundskolan struktureras om från att idag vara en F-6 skola till att bli en F-3 skola.

De rubriker vi presenterar för *Kristinelundskolan* är:

- Allmänt om Kristinelundskolan
- Pedagogiska resultat
- Brukarundersökningar (elever, föräldrar)
- Medarbetarenkäter
- Organisation
- Ekonomi
- Framlagt förslag
- Konsekvensanalys på förslaget
- Slutsatser

Allmänt om Kristinelundskolan

Kristinelundskolan ligger i Östhammars tätort och är idag en F-6 skola med 152 elever varav 18 elever i förskoleklass (våren 2015).

Skolan är enparallellig med mellan 21-25 elever per klass (åk 1-6) och man har fritidshem.

Man har (läsåret 2014/2015) en lärartäthet på 14,3 elever per lärare (heltidstjänst), vilket är högre än kommunen i stort (11,3) samt för riket (12,1).¹³

Lokalmässigt har Kristinelundskolan större utrymmen än Edsskolan, men mindre än Frösåkersskolan (27,4 kvm/elev). Lokalmässigt motsvarar det för Kristinelundskolan ett genomsnittsvärde, som Skolverket presenterade 2010 (18 kvm/elev).

¹¹ Skolinspektionen, www.skolinspektionen.se/sv/Rad-och-vagledning/Framgang-i-undervisningen/

¹² Skolverket, www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation?_xurl_=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D809

¹³ Skolblad Kristinelundskolan Skolverket

Kristinelundskolan ligger i ett naturområde intill skog, öppna ytor och med gångavstånd till centrum. Utomhusmiljön ger eleverna en rik variation av möjligheter till lek och undervisning.

Närheten till simhall, ishall, bibliotek och kommunikationer ger goda möjligheter till aktiviteter utanför skolan.

Kristinelundskolan

Pedagogiska resultat

Skolans huvuduppgift är att låta alla barn och elever inhämta och utveckla kunskaper och värden samt att främja deras utveckling och lärande.¹⁴

Här under tittar vi på några aktuella ”pedagogiska delar” för Kristinelundskolan.

Nationella prov

Nationella prov, s.k. ämnesprov, ges i grundskolans årskurs 3, 6 och 9.

Här har vi helt översiktligt tittat på de nationella proven från läsåret 2013/2014, för åk 3 och åk 6.¹⁵

Kristinelundskolans elever åk 3 presterade då bättre på i stort sett samtliga moment i matematik och svenska jämfört med riket i stort.

¹⁴ Skollagen, www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Skollag-2010800_sfs-2010-800/

¹⁵ Skolverket, www.skolverket.se/bedomning/nationella-prov

Ämne	Delprov	Totalt i urvalet		Totalt riket
		Antal elever	Andel (%) som nått krävnivån av samtl. elever	Andel (%) som nått krävnivån av samtl. elever
Matematik	Muntlig kommunikation	24	95,8	93,8
Matematik	Överslagsräkning, huvudräkning	24	91,7	88,0
Matematik	Mönster i talföljder, geometriska mönster	24	95,8	94,1
Matematik	Positionssystemet, enkla problem	24	95,8	93,1
Matematik	Mätning längd, proportionella samband	24	75,0	71,6
Matematik	Symmetri, skriftliga räknemetoder	24	91,7	82,0
Matematik	Huvudräkning, förståelse för räknesätten	24	91,7	91,0
Svenska	Tala: muntlig uppgift	21	95,2	97,9
Svenska	Läsa: berättande text	21	95,2	94,4
Svenska	Läsa: faktatext	21	95,2	91,8
Svenska	Läsa: enskild högläsning	21	95,2	94,4
Svenska	Läsa: enskilt textsamtal	21	95,2	97,5
Svenska	Skriva: berättande text	21	95,2	90,3
Svenska	Skriva: stavning och interpunktion	21	95,2	89,7
Svenska	Skriva: faktatext	21	95,2	86,2

Data över Kristinelundskolans nationella prov åk 3 2014, från Skolverkets databas SIRIS

Eleverna i åk 6 presterade som riket i stort i flera ämnen, men har sämre resultat i ämnena matematik, svenska och engelska, jämfört med riket i stort. Detta är något som behöver analyseras vidare för att skapa ett förbättringsarbete kring.¹⁶

Skolinspektionen

Skolinspektionen är en statlig myndighet som bl a granskar skolor och har tillsynsansvar för skola, vuxenutbildning, fritidshem, förskola och annan pedagogisk verksamhet. Målet är en god utbildning i en trygg miljö.

Vi har valt att titta på några skolenkäter som Skolinspektionen genomfört på Kristinelundskolan 2015 (elever, vårdnadshavare och personal). De sammanfattas här under.¹⁷

Kundnöjdhet (brukarundersökningar)

Det som vi kallar kunder/brukare inom skolan är eleverna och föräldrarna (vårdnadshavarna). Utöver att i vardagen föra dialog med både elever och föräldrar genomförs s.k. brukarundersökningar kontinuerligt, av kommunens huvudman och av statens Skolinspektion. I dessa ges föräldrar och elever möjlighet att värdera och tycka till om skolan ur flera aspekter.

Vi har valt att titta på några enkäter som Skolinspektionen genomförde 2015 på Kristinelundskolan (elever, vårdnadshavare samt personal). *Skolenkäten* genomförs med alla skolor i landet under en tvåårsperiod. Enkäten är ett viktigt underlag i Skolinspektionens arbete med att granska landets skolor.¹⁸

¹⁶ Skolblad Kristinelundskolan Skolverket, siris.skolverket.se/siris/f?p=101:4:0::NO::

¹⁷ Skolinspektionen, www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/

¹⁸ Skolinspektionen, www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/

Vi sammanfattar här kort respektive enkät som genomfördes 2015. Jämförelser görs mellan Kristinelundskolan, grundskolorna i Östhammars kommun samt med deltagande skolor i riket.

Enkäten *Vårdnadshavare Förskoleklass* hade endast 4 respondentsvar vilket gör att Skolinspektionen inte redovisar några resultat. Detta för att skydda anonymiteten.

För *Vårdnadshavare Grundskolan* (29 st. respondenter) kan vi se att man bl a arbetar bra med att möta upp eleven där den befinner sig, stimulera. Det finns också ett antal frågor som visar på sämre resultat än kommunen och landet i övrigt. Dessa är:

- grundläggande värden
- studiero
- trygghet
- elevhälsan

Här finns stor potential att analysera och arbeta vidare med för att förbättra elevernas sociala och kunskapsresultat.

I enkäten *Elever i Grundskolan åk 5* (20 st. respondenter, 95 %) svarar eleverna överlag lägre på i stort sett samtliga frågor. Områden som inflytande, trygghet, respekt och studiero ligger betydligt lägre än i Östhammars kommun och jämfört med de skolor som deltog i riket.

I enkäten *Pedagogisk personal* svarade 4 st. (40 %) så resultatet kan vi inte ta del av då de var för få.

Utifrån skolenkäter (via Skolinspektionen samt via kommunen) kan vi se att det finns förbättringsområden på Kristinelundskolan. Att arbeta med studieron och tryggheten är väsentligt och i ett kommande scenario, där de äldre eleverna (4-6) går på annan skola, är detta delar att ta med sig för ledning och övrig personal. Vi hör också av personalen att skolan är attraktiv och lockar till sig föräldrar vilket är gott.

SALSA

”SALSA står för Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala SambandsAnalyser och presenterar skolors resultat (åk 9) efter att viss hänsyn tagits till elevsammansättningen. SALSA ger en mer nyanserad bild av skolors betygsresultat, än enbart genom att publicera faktiska betygsresultat.” SALSA är en modell som jämför skolors betygsresultat och räknas fram genom att de faktiska betygsresultaten sätts i relation till ett antal bakgrundsfaktorer, som föräldrarnas utbildningsnivå och fördelningen pojkar/flickor samt andelen nyinvandrade elever.

För Kristinelundskolans del är SALSA inte aktuellt då det är en F-6 skola.

Organisation

Kristinelundskolan är idag enparallellig med mellan 18-25 elever per klass. Lärartätheten är större än i kommunen och landet.

Skolan leds från hösten 2015 av rektor tillsammans med biträdande rektor, vilka ansvarar för flera skolor (Kristinelund, Gräsö samt Öregrund). Förutom den pedagogiska personalen arbetar också ett antal övriga *deltidstjänster* på skolan (administratör, vaktmästare, studie-/yrkesvägledare och Elevhälsopersonal).

Man är idag organiserade i arbetslag om 1-3, 4-6, fritids samt 6-årsgruppen.

Ekonomi

Under åren 2013-2015 har Kristinelundskolan omsatt mellan 7-8 Mkr och har hållit sin budget. Omsättningen är fördelad på skolan (65 %) och fritids (35 %).

En skolas avgjort största kostnader ligger i personal och lokal. På Kristinelundskolan är lärartätheten relativt hög, vilket ökar kostnaderna, men man lyckas hålla budget år efter år, vilket tyder på god planering och kontroll.

Framlagt förslag

Det förslag som utredningen tittat på handlar om att Kristinelundskolan går från att vara en F-6 skola till att bli en F-3-skola.

Det innebär, utan att andra förändringar görs, att skolan minskar sitt elevantal och sin personal samt behåller lokalerna som de är.

Konsekvensanalys Kristinelundskolan: från en F-6 skola till en F-3 skola

Här under har vi lyft fram de perspektiv och aspekter som utredningen ska titta på, i ett nytt läge för Kristinelundskolan F-3. Vi har valt att titta på styrkor/möjligheter, svagheter/hot samt lämnat våra egna kommentarer. Konsekvensanalyserna bygger på referenser från andra liknande arbeten och utredningsrapporter som gjorts i svenska kommuner de senaste åren, från Skolinspektionen och Skolverket, lokala SWOT-analyser av medarbetare på skolorna, dialogseminarier med vårdnadshavare, från samtal med erfarna skolchefer, skolledare och lärare samt våra egna erfarenheter.

Barnperspektivet	Styrkor/möjligheter	Svagheter/hot	Kommentar
Minskat elevantal	Personalen kommer närmare individen/eleven. Ökad trygghet. Färre konflikter. Den lilla skolan. Fler och större ytor, bl a	Dagens bredd av elever minskas. Att vara "annorlunda" kan bli svårare i en liten skola. Snävare fadder-system.	En möjlig positiv väg framöver i tid kan vara att låta förskolebarn finnas på skolan. Att flera åldrar umgås och samverkar kan generera positiva resultat och nöjdhet för alla

	kan fritids få egna lokaler. Ökade möjligheter att ta emot elever från andra skolor. Alla föräldrar kan nu få sitt barn på Kristinelund och skolan kan locka fler elever.	Färre personella resurser för eleverna. Färre specialresurser. I och med ett mindre elevantal kommer skolans varande att ifrågasättas från tid till annan.	parter. Personalen och dess kompetens är här avgörande.
Minskat åldersspann (från åk F-6 till F-3)	Stärka förskoleklassens roll och kompetens. Eleverna i åk 3 får chans att fungera som goda förebilder för de yngsta. Ökad trygghet med barn i snävare åldersspann. Skapa tvåparallelliga arbetslag F-3 för ökade samarbetsförutsättningar. Utöka samarbetet med Edsskolan och Frösåkersskolan (4-9), för ökad flexibilitet och kollegialt lärande. <i>Eleverna i åk 4-6 behöver i ett nytt läge (när de går på Frösåkersskolan) inte bege sig iväg till Frösåkersskolan för att ha en del lektioner.</i>	Minskade möjligheter att se upp till och lära av äldre elever. Oro för en tidigare övergång för eleverna (åk 4), om detta sker oplanerat.	
Skolvägen	Möjlighet att säkra upp skolvägar (gång- och cykelvägar), till framför allt Frösåkersskolan.	Osäkerhet och oro från elever och föräldrar att ta sig till skolan på egen hand (gå, cykla).	Att förbereda i åk 3 inför att ta sig till annan skola i åk 4. Se över skolvägen, övergångar och överfarter (t ex Albrektskatan) från "Kristinelunds-

			området” till nya Frösåkersskolan.
Skolbussar	Som vi ser det, ingen förändring jämfört med idag.	Som vi ser det, ingen förändring jämfört med idag.	
Pedagogisk aspekt	Styrkor/möjligheter	Svagheter/hot	Kommentar
Minskad personalstyrka och färre pedagoger Pedagoger enbart för åk F-3	Specialisering mot F-3 för skola och fritids. Något mer lokalutrymme att använda.	Sårbart med färre anställda. Färre specialkompetenser på plats. Svårrekryterat till liten skola. Kan vara svårare att arbeta med ett brett kollegialt lärande och kunskaps-/kompetensdelning på en liten skola.	Genom att över tid attrahera fler F-3 elever kan personalstyrkan och just den kompetensen utökas. Att eventuellt också låta förskolebarn ta plats i Kristinelundskolan kan man stärka den röda tråden Förskolan-åk 3, vilket kan ge goda pedagogiska och sociala effekter för barnen.
Organisatorisk aspekt	Styrkor/möjligheter	Svagheter/hot	Kommentar
Organisering F-3	En specialisering kan ske för de yngre åren, t ex för läsning.	Den röda tråden (F-6/F-9) kan urholkas.	All form av dialog och samarbete mellan medarbetare på skolan kräver att ledningen arbetar systematiskt med grupper

			gemenskap och utveckling. Diskussioner behöver föras kring hur/om man ska organisera i paralleller. Fler paralleller ger sämre utrymme.
Lokaliteter	Den nya skollagen ställer krav på de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Detta ges nu inte minst eleverna i åk 4-6, som bl a kommer att gå på <i>nya</i> Frösåkersskolan. Om lokalytorna behålls ges både elever, personal, skola och fritids bättre rumsliga förhållanden. Möjlighet att rusta upp och renovera för åldrarna F-3 samt lärares arbetsrum. Mindre elevgrupper i matsalen ger en lugnare miljö.	Kostnaderna för överkapacitet av lokaler åter upp eventuella ekonomiska överskott. Att bygga/rusta upp fritidslokaler kräver ekonomiska medel. Långsiktig investering.	Underkapacitet idag, eventuell överkapacitet framöver vilket betyder utökade kostnader? För att klara ekonomin kan man behöva ställa av lokaler och/eller låta andra verksamheter utnyttja dessa.
Ekonomisk aspekt	Styrkor/möjligheter	Svagheter/hot	Kommentar
Minskat elevantal Färre antal anställda	En mindre skolas budget och ekonomi oftast enklare att hantera. Snabbare beslutsgångar.	Med en mindre ekonomi och skola kan möjligheterna att vara flexibel med budget/ekonomi minskas. Beslutgångarna kan	Genom olika samarbeten mellan skolorna i Östhammars tätort kan man lösa uppkomna utmaningar och återkommande

		"fastna" hos för få/samma personer. Kan bli svårare att ha tillgång till olika resurser, ex v en del lärarkategorier, utrustning och, materiel.	aktiviteter. I ett scenario att 65 st. 4-6-elever kommer att gå på annan skola krymper den ekonomiska tilldelningen med knappt 3 000 tkr/år (beräknat på en tilldelning om 46 tkr/elev/år). Detta måste hanteras personal- och lokalmässigt, men också organisatoriskt.
Mat/matsal	Lugnare matsalsmiljö med färre och yngre elever.		

Slutsatser Kristinelundskolan

Utifrån beaktandet av *barnens perspektiv* samt aspekterna *pedagogik, organisation* och *ekonomi* är vår *slutsats* kring det framlagda förslaget att det är fullt möjligt att genomföra.

Att omstrukturera Kristinelundskolan till en F-3 skola lär ur *barnens perspektiv* inte påverka deras kunskapsresultat eller trygghet i negativ riktning. Vi vet att en elevs och en skolas resultat i första hand beror på läraren och skolledningen samt deras goda samverkan. De delar som påverkas och som behöver bearbetas är en minskad elev- och personalstyrka samt lokalerna på skolan. Här kan man tänka på flera olika sätt, t ex kring lokaler att samverka mer med ex v Frösåkersskolan, att ställa av lokaler etc.

En annan del att arbeta vidare med är att Kristinelundskolan lägger fokus på att öka studieron höja inflytandet för elever och föräldrar.

Vi vill åter trycka på att forskning visar att elevernas framgångar och goda kunskapsresultat påverkas av lärarna, skolledarna, deras kompetens och täta samverkan med varandra och med elever och vårdnadshavare. Bedriver man därtill ett systematiskt kvalitetsarbete och har ändamålsenliga lokaler så uppfyller man syftet med en god utbildning.¹⁹

Med detta sagt vill vi visa på att det är *hur* Kristinelundskolan framöver väljer att hantera och organisera "insidan" på skolan som framöver avgör elevernas nöjdhet och kunskapsresultat.

¹⁹ SKL, Sveriges kommuner och Landsting, www.skl.se/skolakulturfritid/skolaforskola/sklssatsningarutvecklaskolan/framgangsrikaskolkommuner.213.html

Med lärarna, skolledarna och huvudmannen i tät samverkan. Ett av de viktigaste ledorden är *kommunikation* – med varandra, med elever och föräldrar – i förändringsprocesserna.

Frösåkersskolan

Utifrån det vi läst, sett och hört presenterar vi här under en *nulägesbild av Frösåkersskolan*. Vi lämnar också vår *konsekvensanalys på det framlagda förslaget* för Frösåkersskolan, med barnperspektivet med oss.

Förslaget är att Frösåkersskolan struktureras om från att idag vara en 7-9 skola till att bli en 4-9 skola med ca 650 elever.

De rubriker vi presenterar för *Frösåkersskolan* är:

- Allmänt om Frösåkersskolan
- Pedagogiska resultat
- Brukarundersökningar (elever, föräldrar)
- Medarbetarenkäter
- Organisation
- Ekonomi
- Framlagt förslag
- Konsekvensanalys på förslaget
- Slutsatser

Allmänt om Frösåkersskolan

Frösåkersskolan ligger i Östhammars tätort och är idag en 7-9 skola med cirka 230 elever, med en övervikt på pojkar (65 %).

Skolan har tre parallellklasser per årskurs, med mellan 23-28 elever per klass och tar idag emot elever från Östhammars- och Öregrundområdet.

Man har (läsåret 2014/2015) en lärartäthet på 10,8 elever per lärare (heltidstjänst), vilket är lägre än kommunen i stort (11,3) samt för riket (12,1).²⁰

Lokalmässigt har Frösåkersskolan (27,4 kvm/elev) betydligt större utrymmen än Edsskolan (11,9 kvm/elev) och Kristinelundskolan (18,7 kvm/elev). Ett genomsnittsvärde i landet, som Skolverket presenterade 2010, låg på 18 kvm/elev.

Fastighet och lokaler är slitna och inte helt ändamålsenliga, vilket pekar på att en nybyggnation behöver analyseras, planeras och genomföras inom en snar framtid.

Frösåkersskolan har idag ca 35 tjänster med lärare, skolledning, assistenter, vaktmästare, och personal från elevhälsan.

Rektor samarbetar med två verksamhetssamordnare som är lärare. Dessa biträder rektor i ledningen av verksamheten. Skolan har i hög grad legitimerade lärare som undervisar i sina ämnen. Lärarna är tillsammans med övrig personal indelade i arbetslag årskursvis.

²⁰ Skolblad Frösåkersskolan Skolverket, siris.skolverket.se/siris/f?p=SIRIS:4:0::NO::

Frösåkersskolan genomför bl a en extra satsning på läsning och arbetar åldersintegrerat med Elevens val. Organisationen kring barn i behov av särskilt stöd är flexibel och speciallärarna och elevassistenter arbetar både på klass-, grupp- och individnivå.

På elevernas lektionsfria tid har man ett bemannat skolfik och en elevcoach finns tillgänglig för eleverna.

Frösåkersskolan

Pedagogiska resultat

Skolans huvuduppgift är att låta alla barn och elever inhämta och utveckla kunskaper och värden samt främja deras utveckling och lärande.²¹

Här under tittar vi på några aktuella "pedagogiska delar" för Frösåkersskolan.

Nationella prov

Nationella prov, s.k. ämnesprov, ges i grundskolans årskurs 3, 6 och 9.

Här har vi helt översiktligt tittat på de nationella proven från läsåret 2013/2014, för åk 9.²²

Frösåkersskolans elever åk 9 har här samma värden eller bättre i engelska, matematik och svenska, jämfört med kommun och riket. I NO- och SO-ämnena presterar man sämre än riket.

Värt att notera är att drygt 70,2 % uppnår kunskapskraven i samtliga ämnen, vilket är betydligt lägre jämfört med Östhammars kommun (75,8 %) och riket (77,4 %). Här finns stor förbättringspotential.

²¹ Skollagen, www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Skollag-2010800_sfs-2010-800/

²² Skolblad Frösåkersskolan Skolverket, siris.skolverket.se/siris/f?p=SIRIS:59:0::NO::

Antal elever den 15:e oktober läsåret 2014/15	Skolenheten	Kommunen	Riket
- i grundskolan totalt	226	1 878	949 460
- i årskurs 9	69	199	97 699
Nationella prov i årskurs 9 - genomsnittlig betygspoäng för det sammanvägda provbetyget läsåret 2013/14	Skolenheten	Kommunen	Riket
- ämnesprovet i engelska	15,2	15,0	15,0
- ämnesprovet i matematik	11,4	10,8	11,4
- ämnesprovet i svenska	13,6	13,3	13,6
- ämnesprovet i svenska som andraspråk	..	..	9,4
- ämnesprovet i naturorienterande ämne, biologi	11,6		12,5
- ämnesprovet i samhällsorienterande ämne, historia	10,9		12,4
Slutbetyg i årskurs 9 våren 2014	Skolenheten	Kommunen	Riket
- andel (%) elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	70,2	75,8	77,4
- andel (%) elever som är behöriga till yrkesprogram	89,3	90,4	86,9
- andel (%) elever som är behöriga till högskoleförberedande program	88,1	89,9	85,9
- genomsnittligt meritvärde	204,6	208,6	214,8
Andel (%) elever i årskurs 9 med lika slutbetyg och provbetyg läsåret 2013/14	Skolenheten	Kommunen	Riket
- i ämnet engelska	72,5	70,5	73,5
- i ämnet matematik	87,5	72,3	67,0
- i ämnet svenska	64,1	64,0	65,8

Data över Frösåkersskolans nationella prov åk 9 2014, från Skolverkets databas SIRIS

Skolinspektionen

Skolinspektionen är en statlig myndighet som bl a granskar skolor och har tillsynsansvar för skola, vuxenutbildning, fritidshem, förskola och annan pedagogisk verksamhet. Målet är en god utbildning i en trygg miljö.

Kundnöjdhet (brukarundersökningar)

Det som vi kallar kunder/brukare inom skolan är eleverna och föräldrarna (vårdnadshavarna). Utöver att i vardagen föra dialog med både elever och föräldrar genomförs s.k. brukarundersökningar kontinuerligt, av kommunens huvudman och av statens Skolinspektion. I dessa ges föräldrar och elever möjlighet att värdera och tycka till om "skolan" ur flera aspekter.

Vi har valt att titta på några enkäter som Skolinspektionen genomförde 2015 på Frösåkersskolan (elever, vårdnadshavare samt personal). Skolenkäten genomförs med alla skolor i landet under en tvåårsperiod. Enkäten är ett viktigt underlag i Skolinspektionens arbete med att granska landets skolor.²³

Vi sammanfattar här helt kort respektive enkät som genomfördes 2015. Jämförelser görs mellan Frösåkersskolan, grundskolorna i Östhammars kommun samt med deltagande skolor i riket.

För Vårdnadshavare Grundskolan (61 st. respondenter) kan vi se att på samtliga frågor är vårdnadshavarna mindre positiva än i kommun och riket. Den rubrik som sticker ut positivt på Frösåker är *tryggheten*, vilket är mycket gott i sig. En hel del områden behöver analyseras och arbetas vidare med för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

I enkäten *Elever Grundskolan åk 9* (56 st. respondenter, 80 %) svarar eleverna överlag som kommunen, men lägre än riket på i stort sett samtliga frågor. Områden som bl a elevinflytande,

²³ Skolinspektionen, www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/

och stimulans behöver analyseras och arbetas vidare med, då de ligger lägre än kommunen och riket.

I enkäten *Pedagogisk personal* svarade 20 st. (74 %) ser vi flera områden som kan förbättras, varav många överensstämmer med elevernas svar. Vi kan också utläsa att det som sticker ut *positivt* är det pedagogiska ledarskapet, d.v.s. rektor och dennes insatser på skolan. Detta är mycket positivt och ska utnyttjas i det kommande förbättringsarbetet. Väsentliga utvecklingsområden enligt personalen är bl a:

- samverkan mellan lärarna
- arbete med grundläggande värden på skolan och i ämnena
- rutiner
- studiero

Utifrån de enkäter, via Skolinspektionen och kommunen, vi gått igenom kan vi se att det finns flera förbättringsområden på Frösåkersskolan, inte minst att höja förväntningarna på elevernas kunskapsresultat och höja nivån på utbildningen. I ett eventuellt kommande scenario, där skolan byggs och struktureras om till att bli en 4-9 skola, måste man gå på djupet även i dessa enkäter. Att studiero och trygghet får bra värden från elever och vårdnadshavare är mycket positivt i ett kommande arbete. Elever och vårdnadshavare ger högre värden än personalen på i stort sett samtliga frågor.

SALSA

”SALSA står för Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala SambandsAnalyser och presenterar skolors resultat (åk 9) efter att viss hänsyn tagits till elevsammansättningen. SALSA ger en mer nyanserad bild av skolors betygsresultat, än enbart genom att publicera faktiska betygsresultat.” SALSA är en modell som jämför skolors betygsresultat och räknas fram genom att de faktiska betygsresultaten sätts i relation till ett antal bakgrundsfaktorer, som föräldrarnas utbildningsnivå och fördelningen pojkar/flickor samt andelen nyinvandrade elever.²⁴

För Frösåkersskolans del signalerar SALSA-värdena att man har elever med bäst bakgrundsförutsättningar, i Östhammar, men inte har de bästa resultaten. Detta gäller för flera år tillbaka i tiden. Skolan borde enligt SALSA ligga bäst till i kommunen, men ligger i själva verket näst sämst till vad gäller meritvärde i åk 9.²⁵

Då de pedagogiska resultaten ser ut som de gör, finns där då andra faktorer som påverkar elevernas resultat? Detta är ett område som Frösåkersskolan måste fördjupa sig i för att på sikt kunna höja elevernas studieresultat. Ett ”nytt Frösan” kan vara *en* (1) väg för att överlag höja nivån på skolan.

Organisation

Frösåkersskolan har idag tre paralleller med mellan 23-28 elever per klass. Lärartätheten är lägre än i kommunen och landet.

Skolan leds av rektor som samarbetar med två verksamhetssamordnare, vilka är lärare. Dessa biträder rektor i ledningen av verksamheten. Skolan har i hög grad legitimerade lärare som

²⁴ Skolverket SALSA, salsa.artisan.se

²⁵ Skolverket Meritvärdering, www.skolverket.se/regelverk/fragor-och-svar/fragor-och-svar-om-betyg/meritvardering-1.173894

undervisar i sina ämnen. Lärarna är tillsammans med övrig personal indelade i arbetslag årskursvis (åk 7, 8 och 9).

Ekonomi

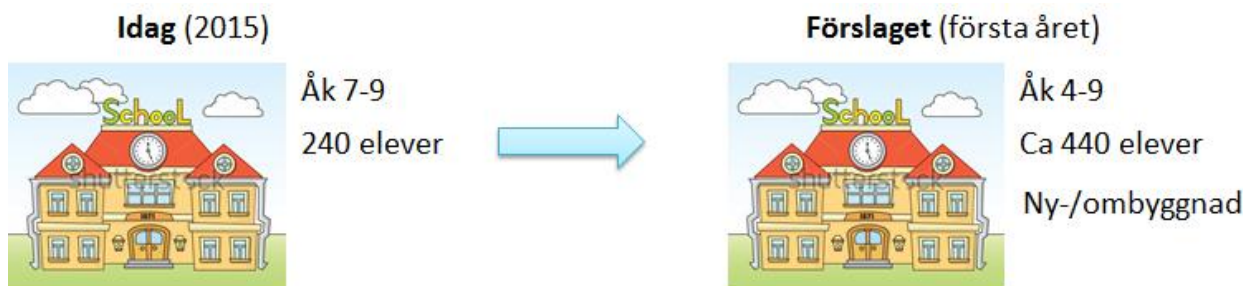
Under åren 2013-2015 har Frösåkersskolan omsatt mellan 12-14,5 Mkr. Under dessa år har skolans budgetutfall slutat på både plus och minus vid årets slut. De negativa ekonomiska resultaten kan ha påverkats av att man under året sett sig behöva anställa elevassistenter i arbetet.

En skolas avgjort största kostnader ligger i personal och lokal. Personalmässigt ligger skolan lägre än i kommunen och landet, men man har stora och slitna lokalutrymmen utifrån elevantalet, vilket också kan påverka ekonomin negativt.

Framlagt förslag

Det förslag som utredningen tittat på handlar om att Frösåkersskolan går från att vara en 7-9 skola till att bli en 4-9 skola.

Det innebär med stor sannolikhet att skolan näst intill fördubblar antalet elever och personal under det första året. Förslaget innebär att en nybyggnation av skolan ska ske, hållbar för framtiden.

Konsekvensanalys Frösåkersskolan: från en 7-9 skola till en 4-9 skola

Här under har vi lyft fram de perspektiv och aspekter som utredningen ska titta på, i ett nytt läge för *nya* Frösåkersskolan 4-9. Vi har valt att titta på styrkor/möjligheter, svagheter/hot samt lämnat våra egna kommentarer. Konsekvensanalyserna bygger på referenser från andra liknande arbeten och utredningsrapporter som gjorts i svenska kommuner de senaste åren, från Skolinspektionen och Skolverket, lokala SWOT-analyser av medarbetare på skolorna, dialogseminarier med vårdnadshavare, från samtal med erfarna skolchefer, skolläda och lärare samt våra egna erfarenheter.

Att bygga en ny Frösåkersskola innebär mer än att "bara" bygga om, det innebär framför allt också stora möjligheter att höja nivån på elevernas utbildning och deras ökade kunskapsresultat. Flera skolkulturer ska smälta samman, grundvärderingar och kunskapssyn diskuteras, gemensamma mål sättas och en vi-känsla skapas. En enorm potential finns för en ny Frösåkersskola, med en klok ledning, styrning och planering.

Barnperspektivet	Styrkor/möjligheter	Svagheter/hot	Kommentar
Ökat elevantal	Ökade möjligheter till flexibilitet och anpassningar i hela organisationen, för eleverna. Med fler elever ökar möjligheterna för eleverna att få vara "annorlunda" och att hitta kompisar. Detta förutsätter givetvis att man aktivt arbetar med grundvärderingar. Skapa faddersystem som värnar trygghet och välkomnande alla elever. Ökade möjligheter att ta emot elever från andra skolor och delar i kommunen. Alla föräldrar som vill kan få sitt barn på Frösåker och skolan kan attrahera än fler.	Ökad oro då fler elever, i olika åldrar, ska mötas på skolan. Att det blir en stor och opersonlig skola. Oro för ökad otrygghet och kränkningar. Får alla elever som vill plats på nya skolan? Den nya skolan byggs med underkapacitet för kommande elever och årskullar.	En ny skola med betydligt fler elever kräver analys, klok planering och god framförhållning. Internt arbete med grundvärderingar, rutiner och kvalitetsarbete är avgörande. Ledarskapet och kommunikation inåt och utåt är avgörande faktorer. Förslaget säger 650 elever, men vi förordar att antalet utökas mot närmare 800 elever. Detta då det är enklare att bygga nytt än att i ett senare skede bygga till/om. Arbete med att attrahera fler familjer och elever är en del i det framtida arbetet, inte minst att attrahera nyinflyttade familjer. En djupare diskussion om ovanstående måste ske kontinuerligt.
Ökat åldersspann (från åk 7-9 till 4-9, d.v.s. mellan- och högstadium)	Den röda tråden från åk 4 till 9. Med dessa blandade åldrar behöver små inte bli stora och stora kan få vara små, men ändå ta ansvar. Yngre elever får äldre som goda	Ålderskulturkrock mellan äldre och yngre elever. Oro för stor skola med stora elever, för de yngre. Små barn blir	Med rätt förberedelser och kompetens kan det gagna alla elever och personal, på nya Frösåkersskolan, att gå på samma skola. Den så viktiga röda tråden, från åk 4-9,

	förebilder. God kontinuitet i att hålla samman klasser från åk 4-9. Eleverna får möjlighet till kompetenta ämneslärare tidigt. Utökade samarbets-förutsättningar mellan årskurser och stadier. Utöka samarbetet med Edsskolan och Frösåkersskolan (4-9), för ökad flexibilitet. Lärare kan få möjlighet att följa eleverna genom en stor del av grundskoletiden.	stora för fort. Kan vara nackdel med tidigare övergång för eleverna (åk 4), om detta sker oplanerat och utan struktur och goda arbetsformer.	ger goda förutsättningar för en god social och kunskapsutveckling. Det vidgade åldersspannet blir <i>en</i> (1) mycket viktig del att analysera och arbeta vidare med för alla på skolan. Det kräver mer kompetens och erfarenhet att arbeta med 4-9 jämfört med 7-9. En viktig utmaning är att planera för och möta upp åk-6-elever (blivande åk 7) från andra skolor, som väljer Frösåkersskolan i åk 7.
Skolvägen	Positivt att skolvägarna till Frösåkersskolan ses över.	Oro från föräldrar och elever kring att ta sig till Frösåkersskolan. Utökade kommunkostnader att säkra upp skolvägarna.	För de yngre barnen behöver kommunen se över och säkra upp skolvägar till Frösåkersskolan. Att förbereda elever i åk 3 inför att ta sig till annan skola i åk 4.
Skolbussar	Ingen förändring jämfört med idag.	Ingen förändring jämfört med idag.	Om fler elever från andra håll i kommunen väljer att gå på nya Frösåkersskolan kan en översyn och planering av skolbussar behöva göras.

Pedagogisk aspekt	Styrkor/möjligheter	Svagheter/hot	Kommentar
Ökad personalstyrka med pedagoger som arbetar med (fler) elever i 4-9, d.v.s. mellan- och högstadiet	Organisationen anpassas till dagens lärar-utbildning. Upplägg av nya kursplaner och lärare med betygsvana på samma ställe ger en rättssäkrare betyg-sättning. Därtill utbildade pedagoger för sina ämnen. Allt detta ger bättre kunskaps-resultat och en bättre utbildning för eleverna. Blivande åk 7-elever som kommer från Öregrund får en större kvalitet i sin utbildning och undervisningen i och med att ämneslärare finns. SYV, skolhälsovård m.fl. befattningar behöver inte resa lika mycket som idag. Elever får möjlighet att byta till annan klass om personkemi mellan elev/personal/kamrater inte fungerar. Frösåkersskolan får gott om (nya) lokaler. Samarbete och kollegialt lärande mellan lärare i hela åldersspannet. Kunskaps- och kompetensdelning. Utnyttjande av flera	Otrygg miljö för de yngre eleverna. Risk för stora klasser. Undervisning i elevgrupper som man inte är utbildad för. För många lärare inblandade i elevernas skoldag. Hur hanteras eleverna från Öregrund som kommer till Frösåkersskolan? Kompetensbrist att undervisa i åk 4-9. Obehöriga lärare utan legitimation.	Avgörande att klokt arbeta samman de två lärargrupperna (mellan- och högstadiet), både till att bli effektiva produktiva team, men också kring skolans grundvärderingar och rutiner. Tre skolor (pedagoger från Eds, Kristinelund, Frösåker) ska bli en och kan komma att generera bättre pedagogiska resultat och nöjdhet för eleverna. När det gäller Öregrundelevorna kan det här också finnas ett värde att fundera kring om de kan få mer tid på Frösåkersskolan under åk 4-6.

	olika kompetenser. Fler vuxna skapar trygghet och mångfald. Skapar god flexibilitet med fler vuxna. Mindre sårbart med fler vuxna. Lättare att rekrytera kompetent personal till en ny större skola.		
Organisatorisk aspekt	Styrkor/möjligheter	Svagheter/hot	Kommentar
Organisering 4-9	Ämneslärare höjer nivån på elevernas utbildning. Med fler pedagoger ökar flexibiliteten och kompetensen.	En tyngre organisation som därtill är helt ny och saknar historia och rutiner.	All form av dialog och samarbete mellan medarbetare på skolan kräver att ledningen arbetar med gruppers gemenskap och utveckling.
Lokaliteter Ombyggnation/renovering	Den nya skollagen ställer krav på de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Detta ges nu också eleverna i åk 4-6. Stora möjligheter att i nya lokaler skapa nya lärmiljöer, salar och utrymmen, för elevernas lärande och förbättrade kunskapsutveckling. Skolbibliotek, ämnessalar, arbetsrum,	Att leva i dubbla miljöer (gammal och ny skola) kommer att kosta på, både vad gäller tålamod, uthållighet och ekonomi. Byggnationerna drar ut på tiden. Byggnationerna drar iväg i kostnader. Byggnationerna blir inte som	En ombyggnation kräver mycket goda nybyggnadsstrategier, analyser och planering. Byggnationen kommer att påverka organisationens samtliga parter både före, under och efter det att det hela är klart. Finns det möjligheter att bedriva studier i andra lokaler under tiden?

	samlingsytor mm.	planerat och bestämt, p.g.a. bristande tid och kostnad.	En ny skola byggs för minst 50 år framåt. Ändamålsenlighet, flexibilitet och kostnadseffektivitet behövs – på kort och lång sikt. Leta goda exempel i kommunen och i landet. Skolans behov bör prioriteras, för att följas av ekonomin. Alternativt att en ekonomisk ram sätts redan från början, att tänka pedagogiskt utifrån. Idéer: byggnation med en modern skola för bästa möjliga lärmiljöer, med småskolor i skolan, med hemvisten, få bärande väggar, med ledning och personal som ett hjärta på skolan. Kanske också en skola/byggnad som kan användas under en större del av dygnet än idag.
Ekonomisk aspekt	Styrkor/möjligheter	Svagheter/hot	Kommentar
Ökat elevantal Fler antal anställda	En större skolas budget och ekonomi är oftast betydligt mer flexibel att arbeta med. Olika resurser på skolan kan delas och användas på flera och nya sätt.		En flerdubbling av elevantalet innebär också en betydligt större budget och ekonomi att hantera. Kräver god controlling.

	En stor personalgrupp kan täcka upp för varandra vid sjukdom och ledighet etc.		
Mat/matsal	Nya matsalen byggs för en trevlig och lugn pedagogisk matmiljö.		

Slutsatser nya Frösåkersskolan

Utifrån beaktandet av *barnens perspektiv* samt aspekterna *pedagogik, organisation* och *ekonomi* är vår *slutsats* kring det framlagda förslaget att det är fullt möjligt att genomföra.

Att omstrukturera och bygga om Frösåkersskolan till en 4-9 skola lär ur *barnens perspektiv* inte påverka deras kunskapsresultat eller trygghet i negativ riktning, tvärtom ser vi denna lösning ha god potential att förbättra elevernas utbildning och över tid höja kunskapsresultaten. Vi vet att en elevs och en skolas resultat i första hand beror på läraren och skolledningen samt deras goda samverkan.

Allt detta kräver dock en mycket god ledning, planering och framförhållning, både för "mjuka delar" och ekonomi, kring:

- att bygga en *ny skola*
- att arbeta i skolan *under tiden* den nya skolan byggs
- att slå samman kulturer från flera skolor och stadier

Vi vill åter trycka på att forskning visar att elevernas framgångar och goda kunskapsresultat påverkas av lärarna, skolledarna, deras kompetens och täta samverkan med varandra och med elever och vårdnadshavare. Bedriver man därtill ett systematiskt kvalitetsarbete och har ändamålsenliga lokaler så uppfyller man syftet med utbildningen.²⁶ Med detta sagt vill vi visa på att det är *hur* Frösåkersskolan framöver väljer att hantera och organisera "insidan" på skolan som framöver avgör elevernas nöjdhet och kunskapsresultat. Med lärarna, skolledarna och huvudmannen i tät samverkan. Ett av de viktigaste ledorden är *kommunikation* – med varandra och med elever och föräldrar – i förändringsprocesserna.

Slutsatser

De *slutsatser vi gör*, utifrån det givna uppdraget vi fått med det förslag som finns, de data vi tagit del av samt de analyser vi gjort, är:

- att det framlagda förslaget om en framtida skolstruktur kan rekommenderas, då det ytterligare kan professionalisera de berörda skolorna för elevernas framgångsrika utbildning och kunskapsresultat.

²⁶ Skolinspektionen, www.skolinspektionen.se/sv/Rad-och-vagledning/Framgang-i-undervisningen/

- att förslaget tillmötesgår de krav på utbildning som skollagen²⁷ och grundskolans läroplan²⁸ föreskriver.
- att förslaget följer den nya skollagens årskursindelning.
- att förslaget går i linje med kommunfullmäktiges mål 2015-2018²⁹, inte minst att kommunen ska ge barn och unga goda förutsättningar att möta framtidens utmaningar
- att eleverna nu från åk 4 har tillgång till ämneslärare, vilket kommer att påverka deras kunskapsfördjupning- och resultat i positiv riktning.
- att eleverna från åk 4-6 får tillgång till resurser som specialsalar och annan särskild utrustning som krävs i deras utbildning. Det innebär en ökad likvärdighet men också ett ökat kunskapsdjup för eleverna.
- att Edsskolan och Kristinelundskolan kan fokusera på de yngre åren F-3 och stärka kompetensen kring förskoleklassen.
- att en ny Frösåkersskola (nybyggnation) kräver kloka nybyggnadsstrategier och behöver penetrera flera alternativa rimliga förslag, som är långsiktigt hållbara för eleverna i Östhammar. Skolan byggs för minst 50 år framåt, vilket innebär att inte minst flexibilitet måste finnas i den kommande nya skolan.
- att vi anser att nya Frösåkersskolan bör byggas för *fler* elever än det föreslagna 650.
- att kommande förändringar kräver ett långsiktigt klokt och medskapande förändringsarbete, med samtliga berörda parter, d.v.s. elever, personal och föräldrar.
- att ledorden i förändringsarbetet är kommunikation och åter kommunikation.
- att en framgångsrik skola där eleverna trivs, utvecklas och gör goda kunskapsresultat i första hand påverkas av hela den kontext som finns på en skola, d.v.s. den personalen som arbetar där och det systematiska kvalitetsarbetet som görs. Med andra ord: en skola är aldrig bättre än dess medarbetare och skollledning.

Avslutning

Likt många kommuner i landet planerar även Östhammars kommuns Barn- och utbildningsnämnd för *en framtida skolstruktur för eleverna*, inom Östhammars upptagningsområde. Man tittar också på framtida upptagningsområden. Allt för att skapa de bästa av förutsättningar för en ännu bättre och mer effektiv skola i Östhammars kommun – för varje barn och elev, varje dag.

Barn- och utbildningsnämnden har i denna rapport låtit genomföra en *utredning på* förslaget:

- att Edsskolan blir en F-3-skola (idag F-6),
- att Kristinelundskolan blir en F-3-skola (idag F-6) samt
- att en ny skola (*nya* Frösåkersskolan) byggs för årskurserna 4-9 i Östhammar (idag 7-9).

Utredningen innehåller en *konsekvensanalys* med ett tydligt *barnperspektiv* samt har tittat på:

²⁷ Skollagen, www.skolverket.se/regelverk/skollagen-och-andralagar

²⁸ Läroplan grundskolan, www.skolverket.se/laroplaner-amnen-och-kurser/grundskoleutbildning/grundskola/laroplan/main.htm?tos=GR

²⁹ Kommunens prioriterade mål, osthammar.se/sv/Kommun-och-Politik/Styrande-dokument/Kommunfullmaktiges-mal/

- pedagogiska aspekter
- organisatoriska aspekter
- ekonomiska aspekter

Till syvende och sist handlar all förändring inom skolan om att ge eleverna möjligheter att bli än mer framgångsrika i sitt lärande och i sin utveckling, tillsammans med andra.

Detta kan man lyckas med om man har tydliga och kompetenta skolledare och lärare som i tät samverkan och med ett systematiskt kvalitetsarbete som över tid driver skolan framåt, med elevernas bästa för ögonen – varje dag.

Vi på HRM Affärsutveckling AB, som haft förmånen att genomföra utredningen och samarbeta med er, tackar för Östhammars kommuns förtroende och tillönskar alla barn, elever, medarbetare och föräldrar lycka i det kommande fortsatta spännande arbetet.

Stockholm 2015-08-10

Enligt uppdrag

Jimmy Svensson
Ansvarig konsult

HRM Affärsutveckling AB
inom kompetensområdet Världens Bästa Skola
<http://www.varldensbastaskola.se/>

Referenser

- Analysrapporter budget 2013-2014, Barn- och utbildningsförvaltningen
- Barnkonsekvensanalys avseende planerad utökning av förskolan Valvet i fastigheten Vallgossen 14, Kungsholmen, Maria Nordström, Stockholm 2013
- Barnkonsekvensanalys inför beslut om ersättningsskola för Munksundsskolan/en samlad skola för de västra stadsdelarna, Göran Davidsson, Enköping 2013 Skolverket (1996) Stora och små grundskolor i ett likvärdighets- och regionalperspektiv.
- Barnombudsmannen, www.barnombudsmannen.se,
www.barnombudsmannen.se/Global/Publikationer/Faktablad/Faktablad2_uppna11.pdf
- Boverkets vägledning om barns och ungas utemiljö,
www.boverket.se/sv/samhallsplanering/uppdrag/barns-och-ungas-utemiljo/
- Brukarundersökningar 2012-2014, Östhammars kommun, Barn- och utbildningsförvaltningen
- Budgetfördelningsmetod, Budgetprocess (dok.), Barn- och utbildningsförvaltningen 2015
- Driftbudget 2016 version 1 (dok.), Barn- och utbildningsförvaltningen 2015
- Faktisk kostnad måltider 2014, Barn- och utbildningsförvaltningen
- Framtidens skol- och förskolemiljö 2015, konferens,
www.abilitypartner.se/konferenser_kurser/framtidens-skol-och-forskolemiljo/
- Fritidskarta Bruksbygden i Östhammars kommun, Lantmäteriet i Östhammar
- Gula häftet 2015 (dok.), Barn- och utbildningsförvaltningen 2015
- Handisam, www.handisam.se/arbete-med-fn-konventionen/Konventionenoch-utbildningspolitik/
- Inkomna synpunkter Dialogturnén 2015 (dok.), Barn- och utbildningsförvaltningen 2015
- Internhyra 2015 BUN (dok.), Barn- och utbildningsförvaltningen 2015
- Karta Östhammar, Kartbolaget 2009
- Konsekvenser av förändrad skolstruktur i Sunne kommun, Kontigo AB, 2012
- Landsbygdsboende i inflyttarnas perspektiv. Uppsala universitet, Stenbacka 2001
- Läroplan för förskolan, Lpfö 98 reviderad 2010, Stockholm 2010, Utbildningsdepartementet
- Läroplan för grundskolan, Utbildningsdepartementet 2011
- Måltidskostnad 2015 (dok.), Barn- och utbildningsförvaltningen 2015
- Månadsuppföljningar ekonomi 2015 (dok.), Barn- och utbildningsförvaltningen 2015
- Nyckeltal kostnad per enhet 2014 (dok.), Barn- och utbildningsförvaltningen
- Ny utredning om skolans framtid, osthammar.se/sv/Barn--Utbildning/Ledning-och-styrning/Kvalitetsdialog-2015/, Östhammar 2015
- Om skolan är fin så trivs man bättre, En studie av den fysiska skolmiljöns betydelse för elevernas inställning till skolan och det egna skolarbetet, gupea.ub.gu.se/handle/2077/621
- Prognoser Grundskola Östhammars kommun 2015-2030 (dok.), Barn- och utbildningsförvaltningen 2015
- Provbetyg - Slutbetyg - Likvärdig bedömning. Huvudrapporten, Skolverket, 2007

- Provbetyg - Slutbetyg - Likvärdig bedömning? En statistisk analys av sambandet mellan nationella prov och slutbetyg i grundskolans årskurs 9, 1998-2006, Rapport 300, Skolverket, 2007
- SALSA, siris.skolverket.se, salsa.artisan.se, Skolverket
- Sammanfattning, Landsbygdsskolan (blogg), Filip Joelsson 2012
- Samverkan kring barn som far illa, Skolverket 2014
- Se, tolka och agera – Allas rätt till en likvärdig utbildning, SOU 2010:95
- Skolan och staden – forskningsperspektiv på integration och skolrelaterade klyftor i moderna staden, Malmö stad, Nihad Bunar 2012
- Skolblad för Edsskolan, Skolverket 2015
- Skolblad för Frösåkersskolan, Skolverket 2015
- Skolblad för Kristinelundsskolan, Skolverket 2015
- Skolenkäten, www.skolinspektionen.se/skolenkaten, Skolinspektionen 2015
- Skollagen, www.skolverket.se/regelverk/skollagen-och-andralagar
- Skollagen (2010:800), www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Skollag-2010800_sfs-2010-800/
- Skolverkets allmänna råd med kommentarer, Stockholm, Skolverket 2013
- Små skolor i Flen och kvalitet, Sparreholmarn, Lars Falk 2014
- Statistik – prognoser – resultat – kostnader – jämförelser över tid – kostnadskvoter, Barn- och utbildningsförvaltningen 2015
- Stora och små grundskolor i ett likvärdighets- och regionalperspektiv, Skolverket 1996
- SWOT-analyser genomförda av medarbetarna, Östhammar, Birgitta Svantesson 2015
- Säkerhet och trygghet i samband med skolskjuts – ur barnens perspektiv, VTI 2006
- Tyresö kommun, www.tyreso.se/skola2025
- Unicef, unicef.se/barnkonventionen
- Utbildningsvillkor i landsbygd, Skolverket 2000
- Vad kan känneteckna en glesbygdsskola och vad vet vi om glesbygdsskolors styrkor och brister?, Presentation ByskoleEseminariet 25 april 2013, Gerd Pettersson 2013
- Vallöfte om mindre klasser ingen mirakelkur, Dagens samhälle, Boel Vallgård 2014
- Viktig kunskap om glesbygdsskolor, Helagotland.se, Meit Fohlin, 2013